

Ytraland Industriområde, Karmøy Kommune

Konsekvenser for naturmangfold i forbindelse med detaljregulering

Åshild Idsø og Bjarne Homnes Oddane

Ytraland Industriområde, Karmøy Kommune

Konsekvenser for naturmangfold i forbindelse med detaljregulering

Ecofact rapport: 738

www.ecofact.no

Referanse til rapporten:	Idsø, Å. og Oddane, B. H. 2019. Ytraland Industriområde, Karmøy Kommune. Konsekvenser for naturmangfold i forbindelse med detaljregulering. Ecofact rapport 738
Nøkkelord:	Naturmangfold, naturmangfoldloven, hubro, rødlisteart, naturtype
ISSN:	ISSN 1891-5450
ISBN:	978-82-8262-736-8
Oppdragsgiver:	RH-oppmåling ved Rune Hemnes
Prosjektleder hos Ecofact AS:	Bjarne Oddane
Prosjektmedarbeidere:	Åshild Idsø
Kvalitetssikret av:	Bjarne Oddane
Forside:	Foto: Hubrounge (illustrasjonsbilde). Foto: Bjarne Homnes Oddane

www.ecofact.no

INNHOOLD

FORORD	3
SAMMENDRAG	4
1 INNLEDNING	4
2 TILTAKSBESKRIVELSE	4
2.1 INFLUENSOMRÅDET	6
3 MATERIAL OG METODER	6
3.1 KUNNSKAPSINNHEITING	6
3.2 VURDERING AV VERDI	6
3.3 VURDERING AV PÅVIRKNING	8
3.4 VURDERING AV KONSEKVENSS	10
3.4.1 Samlet konsekvens for alternativer	11
4 VERDIVURDERING	12
4.1 KUNNSKAPSSTATUS	12
4.2 LANDSKAPSØKOLOGISKE FUNKSJONSOMRÅDER	12
4.3 VERNET NATUR	12
4.4 VIKTIGE NATURTYPER	13
4.5 ØKOLOGISKE FUNKSJONSOMRÅDER FOR ARTER	14
4.5.1 Rødlistearter	14
5 VURDERING AV PÅVIRKNING OG KONSEKVENSS	15
5.1 FORUTSETNINGER	15
5.1.1 0-alternativet	15
5.1.2 Alternativ 1	15
5.2 LANDSKAPSØKOLOGISKE FUNKSJONSOMRÅDER	16
5.3 VIKTIGE NATURTYPER	16
5.4 ØKOLOGISKE FUNKSJONSOMRÅDER FOR ARTER	16
5.4.1 Rødlistearter	16
5.5 SAMLET KONSEKVENSS FOR ALTERNATIVER	17
6 AVBØTENDE TILTAK	18
7 USIKKERHET	18
8 VURDERING I FORHOLD TIL NATURMANGFOLDSSLOVEN §8-12	19
9 REFERANSER	21
9.1 NETTSIDER:	21

FORORD

Denne fagrapporten om naturmangfold er utarbeidet i forbindelse med detalreguleringsplan for Ytraland industriområde plan 3042. Rapporten inngår som en del av det faglige grunnlaget for tiltaket.

Sandnes
17.12.2019

Bjarne Homnes Oddane

Åshild Idsø

SAMMENDRAG

Beskrivelse av oppdraget

I detaljplanen for Ytraland industriområde (Plan 3042) foreligger det en plan for etablering av planområdet som offisielt industriområde, hvor det da tilrettelegges for eksisterende forhold, samt videre bruk av området som industriområde. I forbindelse med dette er det krav for å redegjøre for hvilke konsekvenser tiltaket vil ha for naturmangfold i området.

Datagrunnlag

Fagrapporten baserer seg i stor grad på behandling av eksisterende registreringer av naturmangfold hentet fra Naturbase og artskart og tolkning av ortofoto fra Norge i bilder. Kunnskapsgrunnlaget på hubro er hentet fra kontakt med Fylkesmannen i Rogaland (tilgang til sensitiv data i Viltbasen), samt personlig kommunikasjon med lokalkjent som har kartlagt hubro i området. Det er ikke utført egen befarings og kartlegging av området.

Resultat

Planområdet består av sterkt endra mark med dekke av uorganiske materialer som grus, asfalt og betong. Det er ikke registrert noen viktige forekomster av vernet natur eller viktige naturtyper innenfor planområdet. Planområdet ligger i tilknytning til en større, sammenhengende kystlynghei som er vurdert å ha *stor verdi* for naturmangfold. I sør grenser området mot et belte med krattskog med *noe verdi* for naturmangfold, siden den virker som en barriere mellom planområdet og jordbruksareal i sør, og har en funksjon som spredningskorridor for arter. Mot vest grenser planområdet til vei (Sundvegen). Det foreligger registreringer av gjøk (NT) og fiskemåke (NT) i nærområdet. I tillegg er hubro (EN) registrert hekkende i den tilgrensende kystlyngheia, en art som er vurdert å ha *svært høy verdi*.

Siden det aktuelle tiltaket kun medfører etablering av en lagerbygning vest i planområdet, er tiltaket vurdert å ha *ubetydelig konsekvens* for naturmangfoldet i nærområdet.

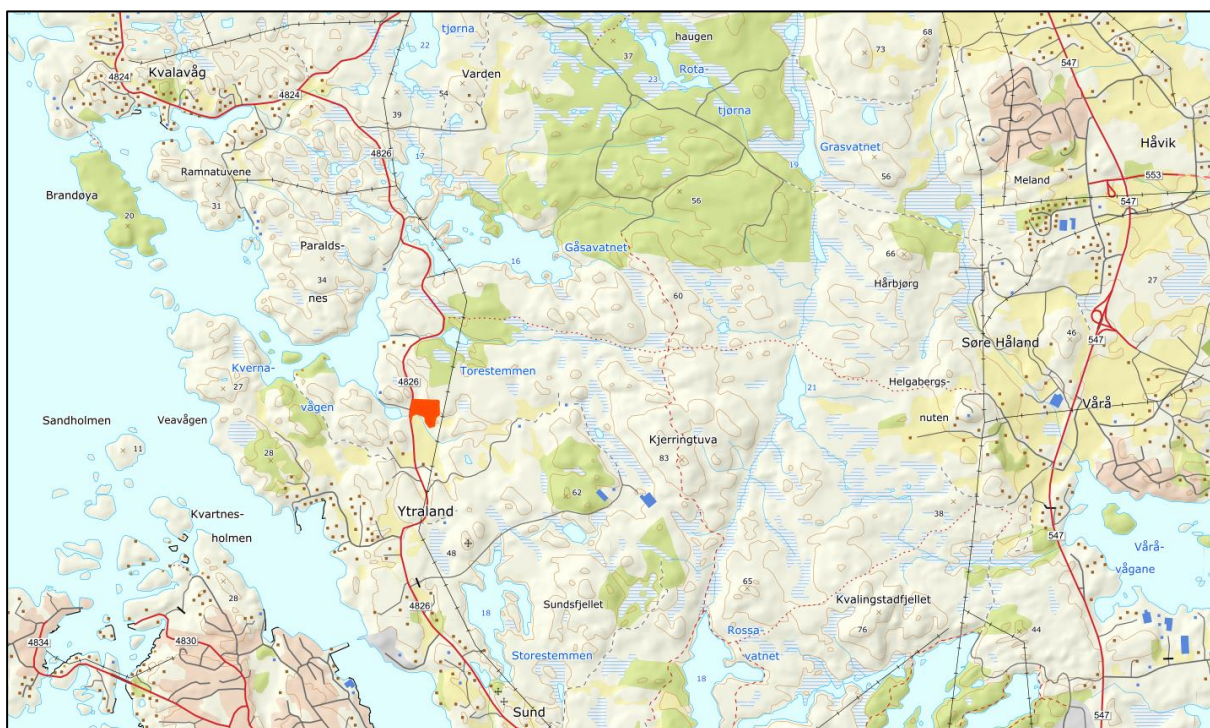
Kravene i naturmangfoldlovens §§ 8-12 blir oppfylt gjennom denne rapportens innhold.

1 Innledning

I forbindelse med etablering av detaljregulering for Ytraland Industriområde er det blitt pålagt konsekvensanalyse for planarbeidet. Formålet med planarbeidet er tilrettelegging for eksisterende forhold og videre bruk av området som industriområde. Ecofact er blitt engasjert for å utføre en sammenstilling og vurdering av konsekvens for naturmangfold.

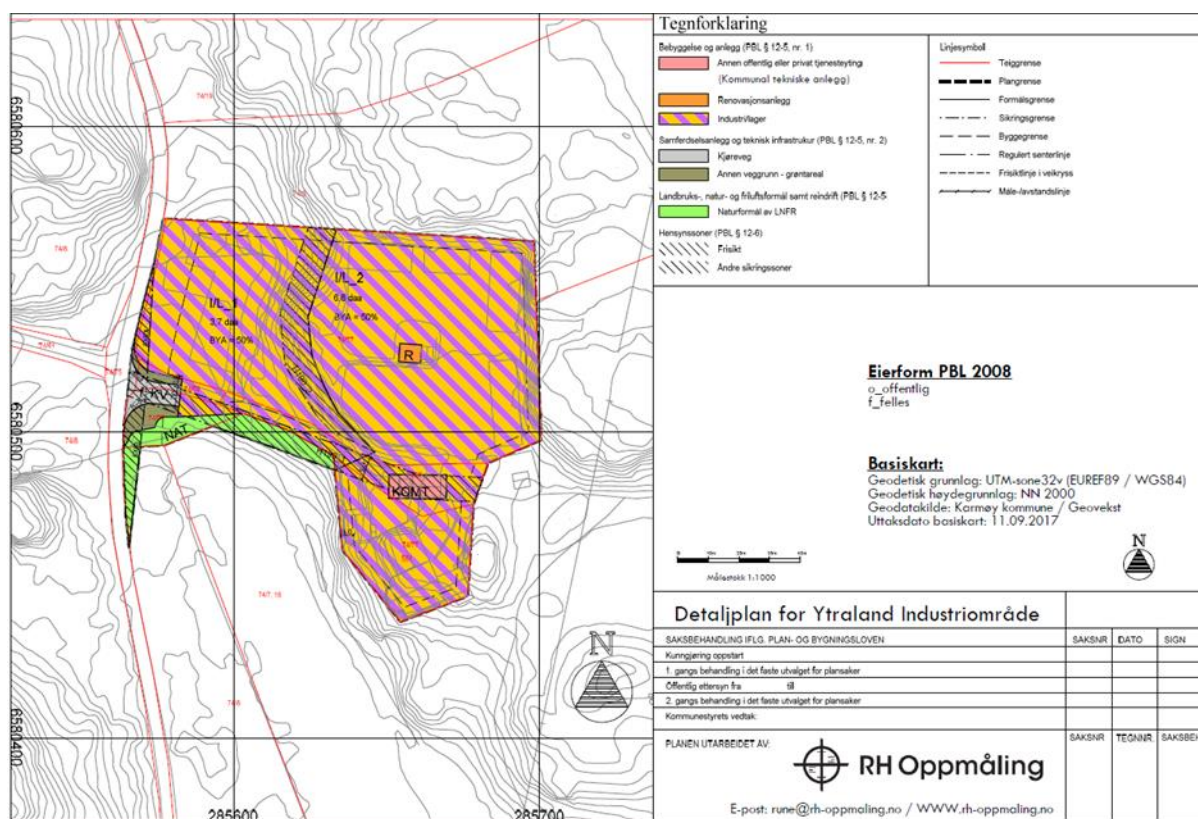
2 Tiltaksbeskrivelse

Figur 2.1 og 2.2 gir en oversikt over varslet opprinnelig planavgrensning for detaljregulering for Ytraland Industriområde. Området ligger på Ytraland i Karmøy kommune, et område som er dominert av jordbruksareal og utmarksbeite.

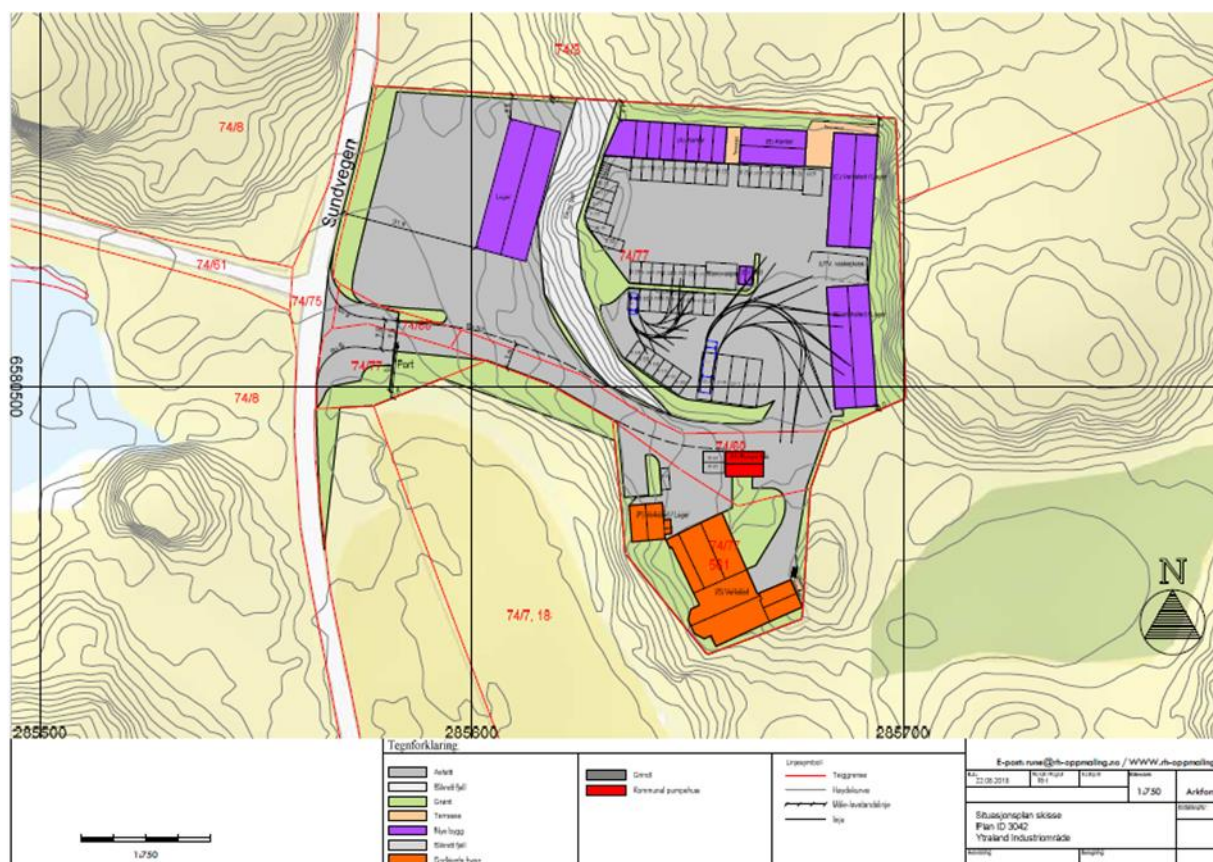

Figur 2.1. Regional plassering av planområdet (oransje markering)

Planområdet ligger på gnr. 74, bnr. 77. Planområdet er på 10 daa (Figur 2.1-2.3). Planområdet ligger innenfor et område regulert som NLF-område i kommuneplanen for Karmøy kommune. Slik det fremgår i referat fra oppstartsmøte (02.05.2017) og situasjonsplanskissen og detaljplan (se Figur 2.2 og 2.3) er området allerede etablert som industriområde, hvor området er planert ut og alle bygninger unntatt lagerbygningen i vest allerede er oppført. Tiltaket utgjør da etablering av området som offisielt industriområde både i kommuneplan og med detaljplan slik den er foreslått (plan ID 3042, se Figur 2.3). Som faktisk tiltak medfører dette etablering av en lagerbygning i vest.

Figur 2.2. Detaljplan for Ytraland Industriområde; PLAN ID 3042.

Figur 2.3. Situasjonsplan skisse for Ytraland industriområde; Plan ID 3042

2.1 Influensområdet

Med influensområdet menes de forekomster og områder som kan bli direkte eller indirekte berørt av utbyggingsplanene. Størrelsen på influensområdet vil variere alt etter hva som skal beskrives innenfor temaet. Planter, vegetasjon og naturtyper vil stort sett bare bli påvirket nær inntil de planlagte inngrepene, mens influensområdet for vilt vil for enkelte arter være større. Influensområdet vil ofte være adskillig mindre i åpent kulturlandskap enn i for eksempel skog. Siden gjeldende rapport beskriver flere ulike kategorier er ikke influensområdet avgrenset på kart, men påvirkning av tiltaket på nærområdet vil vurderes. I dette tilfelle vil en utførelse av tiltaket ha kantpåvirkning inn i naturområder som planområdet grenser til, samt påvirkning av skjøtsel av viktige naturområder. I anleggsfasen vil det også være potensiale for forstyrrelse av eventuelle hekkende fugler i nærområdet. Disse vurderingene er skjønnsmessige, og er vurdert ut fra de arter av planter og dyr som kan tenkes å bli direkte eller indirekte berørt av tiltaket.

3 MATERIAL OG METODER

3.1 Kunnskapsinnhenting

Nettstedene Artskart, Naturbase, Norge i bilder og Nasjonal berggrunnsdatabase er benyttet til å sammenstille eksisterende data på naturmangfold. Ortofoto som er benyttet er hentet fra Norge i bilder. Kunnskapsgrunnlaget på hubro er hentet fra kontakt med Fylkesmannen i Rogaland (tilgang til sensitiv data i Viltbasen), samt personlig kommunikasjon med lokalkjent som har kartlagt hubro i området (Bjørn Arne Hveding, pers. medd., 16. desember 2019). Siden det ikke er utført ny befarings og kartlegging, danner dette kunnskapsgrunnlaget for vurdering av påvirkning og konsekvens. Statens vegvesen håndbok V712 (2018) er lagt til grunn for vurdering av verdi, påvirkning og konsekvenser av viktige forekomster av naturmangfold. Temaet naturmangfold er ifølge håndboka et såkalt ikke-prissatt tema, dvs. at det skal legges til grunn gitte kriterier for fastsetting av verdi og påvirkning for å komme frem til konsekvens. For å komme frem til riktig verdisetting brukes spesielt DN-håndbok 13 for verdisetting av biologisk mangfold (2006), Norsk rødliste for arter (Henriksen og Hilmo, 2015), Norsk rødliste for naturtyper (Artsdatabanken, 2018) og Kartleggingsinstruks – Kartlegging av Naturtyper etter NiN2 i 2019 (Miljødirektoratet, 2019).

3.2 Vurdering av verdi

I revidert utgave av håndbok V712 er temaet naturmangfold inndelt i følgende enheter:

- Landskapsøkologiske funksjonsområder
- Vernet natur
- Viktige naturtyper
- Økologiske funksjonsområder for arter
- Geosteder

Det er utarbeidet kriterier for fire verdiklasser for de overnevnte kategoriene. I tabell 3.1 er det en oversikt over kriteriene for forekomster med noe, middels, stor og svært stor verdi. Alle

forekomster som ikke oppfyller noen av disse kriteriene er vurdert å være uten betydning, dvs. en kategori med lavere verdi enn «noe verdi».

Kategorien «Geosteder» er ikke inkludert i denne rapporten.

Tabell 3.1. Verdisetting av kartleggingsenheter (Statens vegvesen, 2018).

Verdi Kategori	Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
Landskaps-økologiske funksjonsområder		Områder med mulig landskaps-økologisk funksjon. Små (lokalt viktige) vilt- og fugletrekk.	Områder med lokal eller regional landskapsøkologisk funksjon. Vilt- og fugletrekk som er viktig på lokalt/ regionalt nivå. Områder med mulig betydning i sammenbinding av dokumenterte funksjonsområder for arter.	Områder med regional til nasjonal landskaps-økologisk funksjon. Vilt- og fugletrekk som er viktig på regionalt/ nasjonalt nivå. Områder som med stor grad av sikkerhet bidrar til sammenbinding av dokumenterte funksjonsområder for arter.	Områder med nasjonal, landskapsøkologisk funksjon. Særlig store og nasjonalt/ internasj. viktige vilt- og fugletrekk. Områder som med stor grad av sikkerhet bidrar til sammenbinding av verneområder eller dokumenterte funksjonsområder for arter med stor eller svært stor verdi.
Vernet natur				Verneområder (naturmangfoldloven §§ 35-39 ⁵⁹) med permanent redusert verneverdi. Prioriterte arter i kategori VU og deres ØFO ⁶⁰ .	Verneområder (naturmangfoldloven §§ 35-39). Øverste del forbeholdes verneområder med internasjonal verdi eller status, (Ramsar, Emerald-nettwork m.fl). Prioriterte arter i kategori EN og CR og deres ØFO ⁶⁰ .
Viktige naturtyper		Lokaliteter verdi C (øvre del)	Lokaliteter verdi C og B (øvre del)	Lokaliteter verdi B og A (øvre del) Utvalgte naturtyper verdi B/C (B øverst i stor verdi).	Lokaliteter verdi A Utvalgte naturtyper verdi A.
Økologiske funksjonsområder for arter ⁶¹		Områder med funksjoner for vanlige arter (eks. høy tetthet av spurvefugl, ordinære beiteområder for hjortedyr, sjø/ fjæreareal med få/små funksjoner). Funksjonsområder for enkelte vidt utbredte og alminnelige NT arter. Ferskvannsfisk: Vassdrag/ bestander i verdikategori «Liten verdi» NVE rapport 49/2013 ⁵⁷ .	Lokalt til regionalt verdifulle funksjonsområder. Funksjonsområder for arter i kategori NT. Funksjonsområder for fredede arter ⁶² utenfor rødlista. Funksjonsområde for spesielt hensynskrevende arter ⁶³ Ferskvannsfisk: Vassdrag/ bestander i verdi-kategori «middels verdi» NVE rapport 49/2013 ⁵⁷ samt vassdrag med forekomst av ål.	Viktige funksjonsområder region Funksjonsområder for arter i kategori VU. Funksjonsområder for NT-arter der disse er norske ansvarsarter og/ eller globalt rødlistet. Ferskvannsfisk: Vassdrag/ bestander i verdikategori «stor verdi» NVE rapport 49/2013 ⁵⁷ samt viktige vassdrag for ål.	Store, veldokumenterte funksjonsområder av nasjonal (nedre del) og internasjonal (øvre del) betydning Funksjonsområder for trua arter i kategori CR (øvre del). Nedre del: EN-arter og arter i VU der disse er norske ansvarsarter og/eller globalt rødlistet. Ferskvannsfisk: Vassdrag/bestander i verdikategori «svært stor verdi» NVE rapport 49/2013 ⁵⁷ .
Geosteder		Geosteder med lokal betydning.	Geosteder med lokal-regional betydning.	Geosteder regional-nasjonal betydning.	Geosteder med nasjonal-internasjonal betydning.

3.3 Vurdering av påvirkning

Teksten nedenfor er i stor grad hentet fra håndbok V712 (Statens vegvesen, 2018).

Påvirkning er et uttrykk for de endringer som tiltaket vil medføre for berørte forekomster. Vurderinger av påvirkning relateres til den ferdig etablerte situasjonen og påvirkningen måles mot situasjonen i referansesituasjonen (0-alternativet). Det er kun områder som blir varig påvirket som skal vurderes. Alle tiltak som inngår i investeringskostnadene legges til grunn ved vurdering av påvirkning. Potensielle framtidige påvirkninger, som følge av andre/framtidige planer, inngår ikke i vurderingen.

Skalaen for påvirkning er inndelt i fem trinn og går fra sterkt forringet til forbedret, se tabell 3.2. Vurdering av påvirkning gjøres i forhold til situasjonen i referansealternativet. Dersom tiltaket ikke påvirker verdiene i nevneverdig grad, karakteriseres påvirkningen av delområdet som «ubetydelig». Det vises til kriteriene i tabell 3.2 for gradering av påvirkningen. Graden av påvirkning begrunnes av utreder i hvert enkelt tilfelle.

Påvirkning av naturmangfoldverdier handler om at biologiske funksjoner forringes (sjeldnere at de forbedres), eventuelt at sammenhenger helt eller delvis brytes (sjeldnere at de styrkes). Vanlige påvirkningsfaktorer på naturmangfold er arealbeslag, opprettelse av barrierer, fragmentering av leveområder, kanteffekter inn i naturområder og forurensning av vann og grunn. Det finnes også andre påvirkningsfaktorer som kan være viktig i enkelte prosjekter, for eksempel endret hydrologi, spredning av uønskede arter, kunstig belysning m.fl. I dette tilfelle vil en utførelse av tiltaket ha kantpåvirkning inn i naturområder som planområdet grenser til, samt påvirkning av skjøtsel av viktige naturområder.

Det er bare mulig å beskrive påvirkningen på en tilstrekkelig presis måte dersom en har god oversikt over hva tiltaket innebærer. Utreder må først sette seg inn i hva tiltaket representerer for det berørte delområdet. Virkning på økologiske funksjoner og sammenhenger omtales deretter. Tabell 3.2 gir veiledning i bruk av påvirkningsskalaen. For hver påvirkningsgrad er det tilstrekkelig at ett punkt oppfylles. Vurderinger må suppleres av faglig skjønn.

Tabell 3.2. Kriterier for påvirkning av naturmangfold (Statens vegvesen, 2018).

Påvirkning	Økologiske og landskaps-økologiske funksjonsområder for arter	Viktige naturtyper og geosteder	Verneområder
Sterkt forringet	Splitter opp og/eller forringer arealer slik at funksjoner brytes. Blokkerer trekk/vandring hvor det ikke er alternativer.	Berører hele eller størstedelen (over 50 %). Berører mindre enn 50 % av areal, men den viktigste (mest verdifulle) delen ødelegges. Restareal mister sine økologiske kvaliteter og/eller funksjoner.	Påvirkning som forringer viktige økologiske funksjoner og er i strid med verneformålet.
	Generelt: Varig forringelse av høy alvorlighetsgrad. Eventuelt med lang/svært lang restaureringstid (>25 år).		
Forringet	Splitter opp og/eller forringer arealer slik at funksjoner reduseres. Svekker trekk/vandringsmulighet, eventuelt blokkerer trekk/vandringsmulighet der alternativer finnes.	Berører 20–50 % av lokaliteten, men liten forringelse av restareal. Ikke forringelse av viktigste del av lokalitet.	Mindre påvirkning som berører liten/ubetydelig del og ikke er i strid med verneformålet.
	Generelt: Varig forringelse av middels alvorlighetsgrad, eventuelt mer alvorlig miljøskade med middels restaureringstid (>10 år).		
Noe forringet	Splitter sammenhenger/reduserer funksjoner, men vesentlige funksjoner opprettholdes i stor grad. Mindre alvorlig svekking av trekk/vandringsmulighet og flere alternative trekk finnes.	Berører en mindre viktig del som samtidig utgjør mindre enn 20 % av lokaliteten. Liten forringelse av restareal.	Ubetydelig påvirkning. Ikke direkte arealinngrep.
	Generelt: Varig forringelse av mindre alvorlig art, eventuelt mer alvorlig miljøskade med kort restaureringstid (1-10 år)		
Ubetydelig endring	Ingen eller uvesentlig virkning på kort eller lang sikt		
Forbedret	Gjenoppretter eller skaper nye trekk/vandringsmuligheter mellom leveområder/biotoper (også vassdrag). Viktige biologiske funksjoner styrkes.	Bedrer tilstanden ved at eksisterende inngrep tilbakeføres til opprinnelig natur. Gjør en geotop tilgjengelig for forskning og undervisning	Bedrer tilstanden ved at eksisterende inngrep tilbakeføres til opprinnelig natur.

Kommentarer

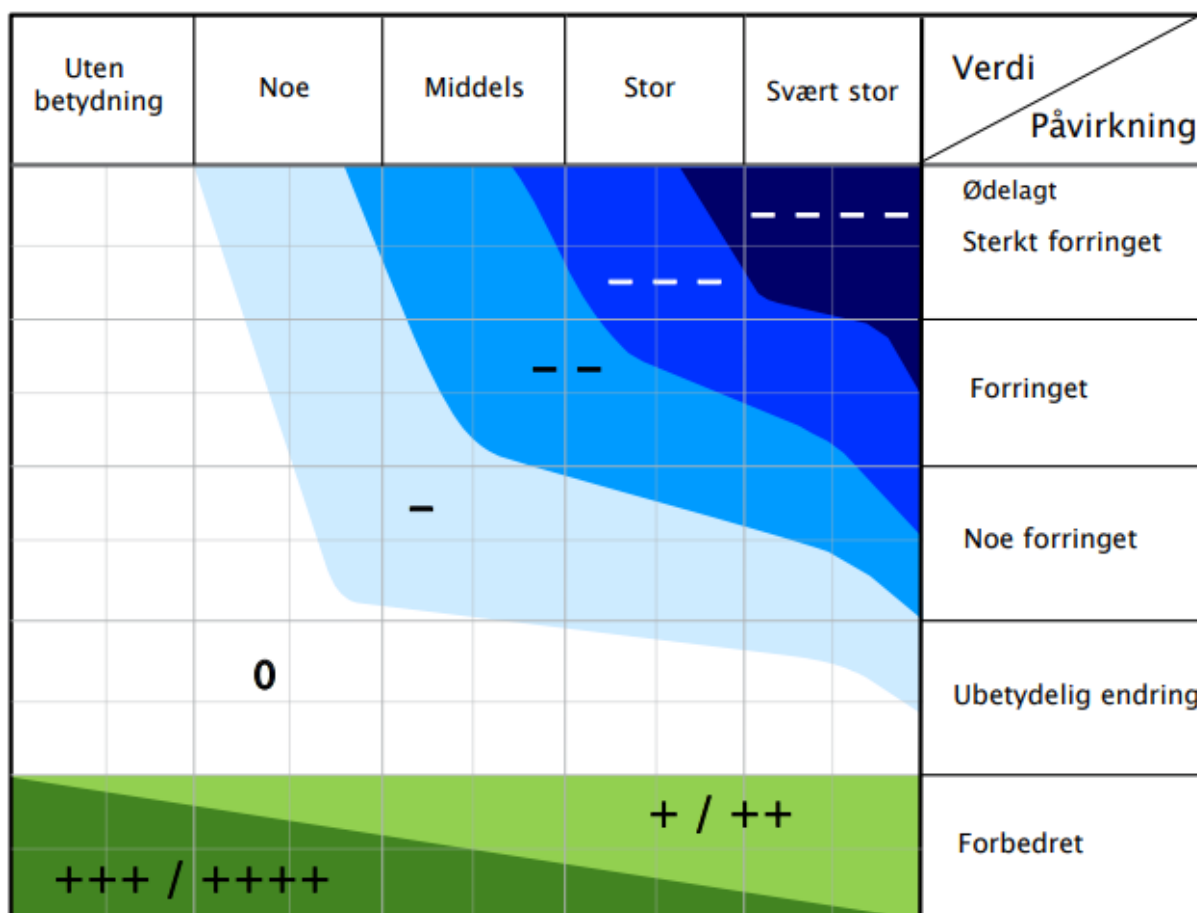
Ved sterkt forringet er det en varig forringelse av høy alvorlighetsgrad. Eventuelt med lang/svært lang restaureringstid (>25 år).

Ved forringet er det varig forringelse av middels alvorlighetsgrad, eventuelt mer alvorlig miljøskade med middels restaureringstid (>10 år).

Ved noe forringet er det en varig forringelse av mindre alvorlig art, eventuelt mer alvorlig miljøskade med kort restaureringstid (1-10 år).

3.4 Vurdering av konsekvens

Konsekvensgraden for hvert delområde fastsettes ved å sammenholde vurderingene om de berørte områdenes verdi og tiltakets påvirkningsgrad, slik det fremgår av figur 3.1. Figuren er hentet fra håndbok V712 (Statens vegvesen, 2018). Skalaen for konsekvens går fra 4 minus til 4 pluss. De negative konsekvensene er knyttet til en verdiforringelse av hvert delområde, mens det vil være motsatt med de positive konsekvensene. Skala og veiledning for konsekvenser fremgår av tabell 3.3.

Figur 3.1. Konsekvensvifte (Statens vegvesen, 2018).

Tabell. 3.3. Skala og veiledning for konsekvensvurdering av delområder (Statens vegvesen, 2018).

Skala	Konsekvensgrad	Forklaring
----	4 minus (---)	Den mest alvorlige miljøskaden som kan oppnås for delområdet. Gjelder kun for delområder med stor eller svært stor verdi.
---	3 minus (--)	Alvorlig miljøskade for delområdet.
--	2 minus (-)	Betydelig miljøskade for delområdet.
-	1 minus (-)	Noe miljøskade for delområdet.
0	Ingen/ubetydelig (0)	Ubetydelig miljøskade for delområdet.
+ / ++	1 pluss (+) 2 pluss (++)	Miljøgevinst for delområdet: Noe forbedring (+), betydelig miljøforbedring (++)
+++ / ++++	3 pluss (+++) 4 pluss (++++)	Benyttes i hovedsak der delområder med ubetydelig eller noe verdi får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket.

3.4.1 Samlet konsekvens for alternativer

Etter at konsekvensen for hvert delområde er utredet, gjøres det en samlet konsekvensvurdering av hvert alternativ. I tabell 3.4 er det angitt veiledende kriterier for vurdering av konsekvens for hele alternativer. Den samlede konsekvensen for hvert alternativ må vurderes ut fra kunnskap om hva som berøres. Utreder må begrunne den samlede konsekvensgraden slik at det kommer tydelig fram hva som er utslagsgivende.

Tabell 3.4. Kriterier for fastsettelse av konsekvens for hvert alternativ (Statens vegvesen, 2018).

Skala	Trinn 2: Kriterier for fastsettelse av konsekvens for hvert alternativ
Kritisk negativ konsekvens	Svært stor miljøskade for temaet, gjerne i form av store samlede virkninger. Stor andel av strekning har særlig høy konfliktgrad. Vanligvis flere delområder med konsekvensgrad 4 minus (- - -). Brukes unntaksvis
Svært stor negativ konsekvens	Stor miljøskade for temaet, gjerne i form av store samlede virkninger. Vanligvis har stor andel av strekningen høy konfliktgrad. Det finnes delområder med konsekvensgrad 4 minus (- - -), og typisk vil det være flere/mange områder med tre minus (- - -).
Stor negativ konsekvens	Flere alvorlige konfliktpunkter for temaet. Typisk vil flere delområder ha konsekvensgrad 3 minus (- - -).
Middels negativ konsekvens	Delområder med konsekvensgrad 2 minus (- -) dominerer. Høyere konsekvensgrader forekommer ikke eller er underordnede.
Noe negativ konsekvens	Liten andel av strekning med konflikter. Delområder har lave konsekvensgrader, typisk vil konsekvensgrad 1 minus (-), dominere. Høyere konsekvensgrader forekommer ikke eller er underordnede.
Ubetydelig konsekvens	Alternativet vil ikke medføre vesentlig endring fra referansesituasjonen (referansealternativet). Det er få konflikter og ingen konflikter med høye konsekvensgrader.
Positiv konsekvens	I sum er alternativet en forbedring for temaet. Delområder med positiv konsekvensgrad finnes. Kun ett eller få delområder med lave negative konsekvensgrader, og disse oppveies klart av delområder med positiv konsekvensgrad.
Stor positiv konsekvens	Stor forbedring for temaet. Mange eller særlig store/viktige delområder med positiv konsekvensgrad. Kun ett eller få delområder med lave negative konsekvensgrader, og disse oppveies klart av delområder med positiv konsekvensgrad.

4 VERDIVURDERING

4.1 Kunnskapsstatus

Planområdet ligger i tilknytning til en større, sammenhengende kystlynghei i nord og øst. Kystlynghei er rødlista som sterkt truet (EN) på Norsk rødliste for naturtyper (Artsdatabanken, 2018). I sør og sørøst grenser området mot jordbruksareal (fulldyrka jord, innmarksbeite og dyrkbar jord). Mot vest grenser planområdet til vei (Sundvegen). Det er kun naturtypeforekomsten av kystlynghei som vil vurderes i denne rapporten. Jordbruksareal vurderes under fagtema Naturressurser (Statens vegvesen, 2018). Det foreligger ingen registreringer av vernet, rødlista- eller forvaltningsrelevante arter innenfor planområdet i Naturbase og Artskart. Det ligger heller ingen registreringer av verneområder i tilknytning til planområdet. I Viltbasen ligger det inne flere gamle hekkefunn av hubro innenfor en radius på 2,5 km fra planområdet. Det ble sist registrert hekking av hubro her i 2015/2016, da i underkant av en km fra planområdet (Bjørn Arne Hveding, pers. medd., 16 desember 2019). I nærliggende områder foreligger det også to rødlisteregistreringer i Naturbase, den ene av gjøk (NT) og den andre fiskemåke (NT). Fiskemåke er en alminnelig NT art som er svært vanlig i området (og langs hele kysten av Norge), og vil derfor ikke vurderes i denne rapporten, da det vurderes at området ikke er viktig for arten.

Berggrunnen i området består i all hovedsak av bergarten gabbro sammen med bl.a. gneis. Gabbro er en bergart som forvitrer lett, mens gneis er en næringsfattig bergart som forvitrer noe langsommere.

Planområdet ligger i boreonemoral vegetasjonssone, i klart oseanisk vegetasjonsseksjon.

4.2 Landskapsøkologiske funksjonsområder

Kystlynghei har en landskapsøkologisk funksjon for flere viltarter som er avhengige av åpne kulturlandskap, som da holdes i aktiv drift. Dette området vil ha en verdi som landskapsøkologisk funksjonsområde, men selve verdisettingen vil gjøres under delkapittelet 4.3.

Plangrensen i sør grenser mot et belte med krattskog, som fungerer som en barriere mellom industriområdet og jordbruksområdene i sør. Denne krattskogen kan også fungere som en spredningskorridor for ulike arter. Slik sett vurderes dette området å ha en mulig landskapsøkologisk funksjon, og får derfor *noe verdi* etter tabell 3.1.

4.3 Vernet natur

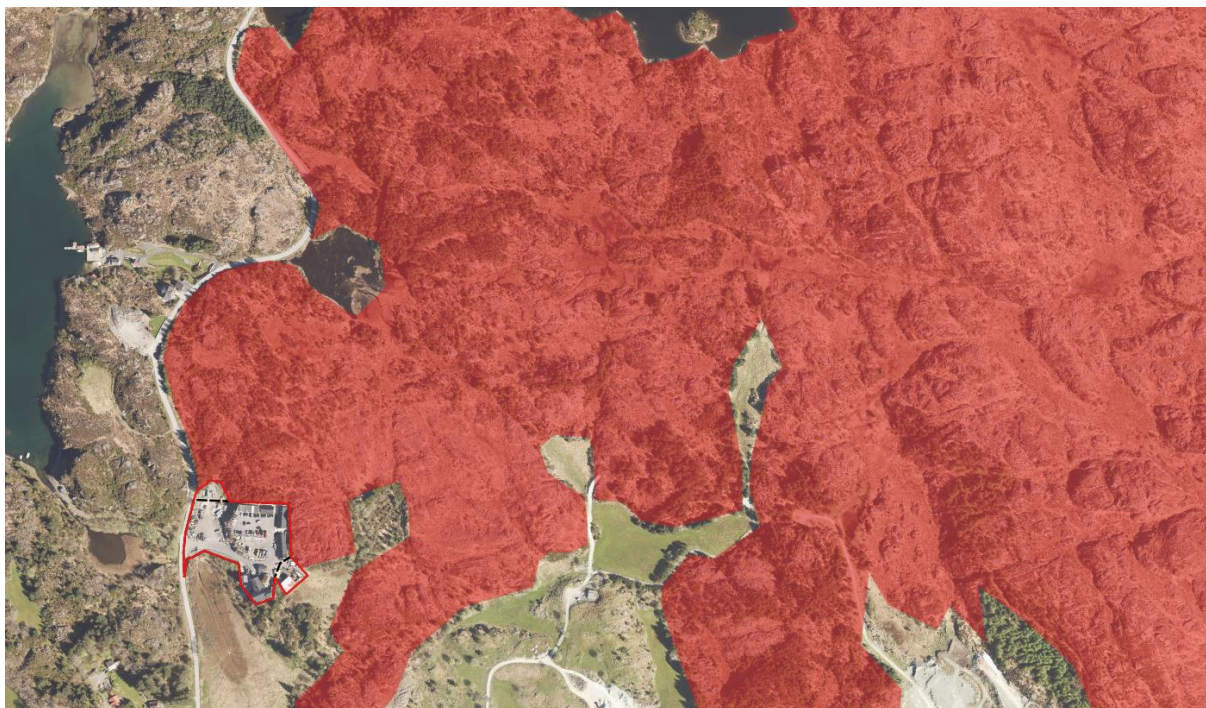
Det ligger ingen verneområder i tilknytning til planområdet.

4.4 Viktige naturtyper

Det er ikke registrert noen verdifulle/viktige naturtyper i henhold til DN-håndbok 13 (2006) eller Kartleggingsinstruks for Viktige naturtyper (Miljødirektoratet, 2018). Selve planområdet er sterkt endra mark med dekke av uorganiske materialer som grus, asfalt og betong, som ikke har en videre verdi ift. vegetasjon og flora. Selve planområdet er derfor ikke aktuelt for vurdering. Ut fra ortofoto er det likevel tydelig at tilgrensende området i nord og øst er kystlynghei.

Kystlynghei (EN)

Foruten jordbruksområder og vei grenser planområdet i all hovedsak mot naturtypen kystlynghei. Kystlynghei er, i tillegg til å være rødlista naturtype, en utvalgt naturtype, som betyr at den skal gis ekstra beskyttelse. Det er utarbeidet forskrifter for alle utvalgte naturtyper. Figur 4.1 viser utbredelsen av kystlynghei øst for Sundvegen. Utfigureringen er gjort ut fra ortofoto. I følge AR5 (NIBIO) er området i nord registrert som skog. Historiske ortofoto viser likevel at området har vært helt trefritt allerede tilbake i 1964, og er derfor vurdert å være kystlynghei i en senere gjenvekstsuksessjonsfase. Hele dette området vil derfor vurderes som kystlynghei. Usikkerhet knyttet til dette er videre beskrevet i delkapittel 7. Ut fra ortofoto er det sannsynlig at de tydelig åpne områdene er intakt kystlynghei i god hevd, og dermed god tilstand. Områdene som er kartlagt som skog i AR5, og som synes som tresatte/skogkledde områder på flyfoto, er nok i tidlig til sen gjenvekstsuksessjonsfase. Disse områdene vurderes å være i dårligere tilstand. Med antakelsen at de åpne delene av kystlyngheia er i god stand vil dette området være vurdert som viktig naturtype (B-verdi) etter metode fra DN-håndbok 13 (2006). Siden kystlynghei er en utvalgt naturtype med B-verdi gis den *stor verdi*.

Figur 4.1. Utbredelse av naturtypen kystlynghei (EN). Avgrensningen er gjort ut fra ortofoto, og er utfigurert for å vise det potensielle omfanget av kystlyngheia. Kartlegging av området vil være nødvendig for nøyaktig avgrensning, i tillegg til å kunne si mer om tilstanden til kystlyngheia. Rød linje viser 0-alternativet, svart stiplet linje viser det opprinnelige planområdet.

4.5 Økologiske funksjonsområder for arter

4.5.1 Rødlistearter

Gjøk

Observasjon av gjøk er registrert like sør for planområdet (i 1977). Gjøk er rødlistevurdert som nær truet (NT) på den Norske rødliste for arter (Henriksen og Hilmo, 2015). I Norge hekker gjøk i store deler av landet, og den foretrekker terreng som veksler mellom åpent landskap og treklynger. Gjøken lager ikke egne reir, men legger eggene i reir til små spurvefugler. I Norge sammenfaller derfor tyngdepunktet for gjøkens utbredelsesområde med heipiplerken sitt, siden heipiplerke er den viktigste verts-arten i Norge. Opplysninger fra Artskart viser at både gjøk og heipiplerke er vanlig i området planområdet ligger i. Siden arten er lokalt og regionalt vanlig blir verdien sett til *noe verdi* etter tabell 3.1.

Hubro

I Viltbasen ligger det inne flere gamle, spredte hekkefunn (8 stk.) innen en radius på 2,5 km fra planområdet. Hubroen har status som sterkt truet (EN) på rødlisten (Henriksen og Hilmo, 2015). Ingen reir ligger imidlertid helt i nærheten av planområdet. Territorielle hubroer på Høg-Jæren har 30-40 km² store territorier (Oddane m. fl., 2012), noe som tilsier at planområdet ligger innenfor et hubroterritorium. I territoriet har hubroen som oftest 3-5 reir som den veksler på å bruke mellom ulike år. Disse reirene er ofte konsentrert rundt et reirområde. Den spredte «svermen» av gamle reir i dette territoriet skyldes nok at reirene stammer fra en lang periode, og at hubroens territorier, antall og fordeling nok har vært i endring de siste 20-30 årene. I tillegg ser det ut som om hubroen på Karmøy i mange tilfeller hekker nokså «utradisjonelt», med reir i slake skråninger og under einerbusker (Oddane, 2013). Dette fører til at den har mange reirmuligheter i den delvis gjengroende kystlyngheia, og spredningen av reira vil kunne være større. Det virker også som en del av territoriene har litt mer temporære reirplasser. Bjørn Arne Hveding (pers. medd., 16. desember 2019) har fulgt med dette paret med hubro gjennom flere år. Han forteller at det sist ble registrert hekking her i 2015/2016, da i et område som ligger i underkant av en km fra planområdet. Hubroen hekker ikke hvert år, og hubroen blir årlig hørt i dette territoriet. Det er derfor svært sannsynlig at hubro hekker i dette området fortsatt. I 2018 ble det observert to voksne hubroer i hekketiden på våren, men ingen reir ble funnet. Kystlyngheia som ligger i nær tilknytning til planområdet er derfor et viktig leveområde for hubro, selv om selve hekkeområdet ligger noe lengre borte. Leveområdet for hubro vektet tilsvarende som hekkeområde, og verdien blir dermed *svært stor*.

5 VURDERING AV PÅVIRKNING OG KONSEKVENSN

5.1 Forutsetninger

Grunnlaget for å vurdere tiltakets påvirkning og konsekvenser for naturmangfold er en vurdering av hvordan tiltaksplanene griper inn i naturmiljøet i området. Vurdering av påvirkning gjøres i forhold til situasjonen i referansesituasjonen (0-alternativet), som er hvordan situasjonen er i dag. Det foreligger to alternativer som skal vurderes:

5.1.1 0-alternativet

Figur 5.1 viser derfor yttergrensene for 0-alternativet som aktuelle tiltak vil vurderes opp mot. All aktivitet i forbindelse med industriområdet slik det foreligger i dag vil derfor regnes som 0-alternativet. Dette inkluderer da den innvirkningen aktiviteten knyttet til industriområdet har på tilgrensende naturområder.

5.1.2 Alternativ 1

Alternativ 1 utgjør etablering av området som offisielt industriområde både i kommuneplan og med detaljplan slik den er foreslått (plan ID 3042, se figur 2.3). Som faktisk tiltak medfører dette etablering av en lagerbygning vest i planområdet.

Figur 5.1. Yttergrensene for 0-alternativet er illustrert med rød linje. Svart, stiplet linje viser opprinnelig planavgrensning for detaljregulering for Ytraland Industriområde.

5.2 Landskapsøkologiske funksjonsområder

Slik situasjonen er i dag er området inntil plangrensa og krattskogen i sør allerede utarbeidet og fylt i med masser. Veien her er også utarbeid og i bruk. Etablering av lagerbygningen i Alternativ 1 (plan ID 3042, se figur 2.3) vil derfor ikke føre til en endret situasjon for den tilgrensende naturområde og utførelse av tiltaket er vurdert å gi *ubetydelig endring*. Med noe verdi og ubetydelig endring blir konsekvens for naturområdet *ubetydelig (0)*.

5.3 Viktige naturtyper

Kystlynghei

Planområdet grenser direkte til kystlynghei både i nord og øst, og store deler av dette området er intakt kystlynghei i god hevd. Et viktig element i skjøtsel av kystlynghei er lyngbrenning, som er nødvendig for å hindre oppslag av einerkratt og andre busker. Kystlynghei som ikke holdes åpent med brenning vil til slutt gro igjen, og skog vil etablere seg. Det kan være problematisk å drive med lyngbrenning tett opp til bebyggelse, og etablering av et industriområde som omtalt i denne rapporten vil kunne ha innvirkning på skjøtsel av kystlyngheia. Slik situasjonen er i dag er dette industriområdet allerede etablert, og det aktuelle tiltaket i Alternativ 1 vil ikke føre til en endret situasjon for denne naturtypen. Utførelse av tiltaket er derfor vurdert å gi *ubetydelig endring*. Med stor verdi og ubetydelig endring blir konsekvensen for naturtypen *ubetydelig (0)*.

Hvis referansesituasjonen hadde vært slik det var før området ble utvidet og utbygget ville tiltaket kun berørt den delen av naturområdet som ligger nærmest plangrensa. Dette ville totalt utgjøre mye mindre enn 20 % av naturtypen, og påvirkningsgraden ved utførelse av tiltaket ville da blitt vurdert å være *noe forringet*.

5.4 Økologiske funksjonsområder for arter

5.4.1 Rødlistearter

Gjøk (NT)

Gjøk er observert sør for planområdet i 1977. Det er usikkerhet i hvordan arten bruker området, men det er ikke utenkelig at den tilgrensende kystlyngheia kan brukes som hekkeområde, da det er egnet habitat for heipiplerke. I så fall vil arten hovedsakelig være knyttet til kystlyngheia, og påvirkningen vil derfor være knyttet til eventuell endring av skjøtselen til dette området. Siden utførelsen av tiltaket er vurdert å gi ubetydelig endring av kystlyngheia er det derfor påvirkningen på gjøken i området også vurdert til å gi *ubetydelig endring*. Med ubetydelig verdi og ubetydelig endring blir konsekvensen for gjøken *ubetydelig (0)*.

Hubro

Planområdet ligger innen i leveområdet til et par med hubro, noe som i praksis hele Karmøy kommune gjør. Hubroen er mest sårbar i reirområdet og i hekketiden. Hubroen har en svært lang hekketid som varer fra februar til oktober. Sårbarheten er imidlertid ikke like stor gjennom hele perioden. Mest sårbar er hubroen i etableringsfasen, rugefasen og mens ungene er små (februar til juli). Ungene oppholder seg i reirområdet til oktober måned. I handlingsplanen for hubro (Direktoratet for naturforvaltning, 2009) er det oppgitt at det ikke må bygges innenfor 1 km fra kjente hubroreir. Det er imidlertid mange ulike faktorer som spiller inn for hubroens sårbarhet. Eksempler er topografi, individenes toleranse, grad av menneskelig aktivitet og tidspunkt på året. Planområdet har allerede vært i bruk i flere år og har en beliggenhet som gjør at det ikke vil påvirke hubroens hekkeområde. Påvirkningen vil gi en *ubetydelig endring*. Med svært stor verdi og ubetydelig endring blir konsekvensen for hubro *ubetydelig (0)*.

5.5 Samlet konsekvens for alternativer

Det aktuelle tiltaket utgjør etablering av planområdet som offisielt industriområde, både i kommunalplan og med detaljplan slik den er foreslått (plan ID 3042). Som faktisk tiltak medfører dette etablering av en lagerbygning i vest (se figur 2.3). Selve planområdet har liten verdi for flora, men planområdet grenser til en større, sammenhengende kystlynghei, som er en naturtype som er rødlista som sterkt truet (EN) i Norsk rødliste for naturtyper (Artsdatabanken, 2018). Nærliggende områder har også svært stor verdi for hubro, som er rødlista som sterkt truet (EN) på den Norske rødlista for arter (Henriksen og Hilmo, 2015). Siden det aktuelle tiltaket vil være en videreføring av dagens virksomhet vil ikke tiltaket føre til en endring, verken i aktivitet eller arealbruk. Samtidig er oppføringen av lagerbygningen i vest antatt å ha en ubetydelig påvirkning på naturmangfoldet. Verdi, påvirkning og konsekvens for de ulike naturverdiene vurdert er sammenstilt i tabell 5.1. Samlet belastning for Alternativ 1 vil være *ubetydelig konsekvens* for naturmangfoldet i området.

Tabell 5.1. Oppsummering av verdi, påvirkning og konsekvens. Samlet konsekvens for Alternativ 1 er ubetydelig.

Hovedkategori	Forekomster	Kategori	Verdi	Påvirkning	Konsekvens
Landskapsøkologiske funksjonsområde	Krattskog	-	Noe verdi	Ubetydelig endring	Ubetydelig miljøskade
Vernet natur	-	-	-	-	-
Viktige naturtyper	Kystlynghei	-	Stor verdi	Ubetydelig endring	Ubetydelig miljøskade
Økologiske funksjonsområder for arter	Hubro	EN	Svært stor verdi	Ubetydelig endring	Ubetydelig miljøskade
	Gjøk	NT	Noe verdi	Ubetydelig endring	Ubetydelig miljøskade

6 AVBØTENDE TILTAK

Det er ingen aktuelle, avbøtende tiltak siden konsekvensen på naturmangfoldet er vurdert som ubetydelig.

7 USIKKERHET

Siden det ikke er utført ny kartlegging av området er all vurdering i denne rapporten basert på eksisterende data. Det er derfor vanskelig å ha en total oversikt over arts- og naturmangfoldet i området, samt artenes bruk av området. Unntaket er dataene på hubro, som er hentet fra både Viltbasen og personlig kommunikasjon med lokalkjente, Bjørn Arne Hveding, som har fulgt med hubroen her i flere år (pers. medd., 16. desember 2019). Artsregistreringen av gjøk er også gammel (fra 1977). Siden det ikke er utført ny kartlegging er det også knyttet usikkerhet til verdivurdering av den viktige naturtypen kystlynghei. For en mer nøyaktig avgrensning og beskrivelse bør området kartlegges. Dette er også nødvendig for å beskrive tilstanden og artsmangfoldet til kystlyngheia, noe som er nødvendig for mer nøyaktig verdisettingen av området.

Samlet sett er det derfor knyttet noe usikkerhet til de biologiske verdiene i området, i tillegg til usikkerheten knyttet til forekomstene av naturmangfold.

8 VURDERING I FORHOLD TIL NATURMANGFOLDSDLOVEN §§8-12

Naturmangfoldlovens §§ 8 - 12 inneholder retningslinjer for å forhindre tap av biologisk mangfold ved inngrep i naturområder. De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven (§§ 8-12) skal legges til grunn både ved saksforberedelse og når en treffer beslutninger, jamfør naturmangfoldlovens § 7. Under følger en gjennomgang av de aktuelle paragrafene, sett opp mot det planlagte tiltaket.

§ 8. (kunnskapsgrunnlaget)

«Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder slik samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet.»

Eksisterende kunnskap på hubro er hentet fra både Viltbasen og fra personlig kommunikasjon med lokalkjent som har kartlagt hubro i området (Bjørn Arne Hveding, pers. medd., 16. desember 2019), og kunnskapsgrunnlaget for hubro vurderes derfor som godt. Siden det ikke er utført ny kartlegging i området er det likevel vanskelig å ha en total oversikt over arts- og naturmangfoldet i området (videre beskrevet under kapittel 8). Kunnskapsgrunnlaget må imidlertid ses i sammenheng med sakens karakter og risiko for å skade på naturmangfoldet. I lys av tiltakets påvirkningsgrad, samt nærområdets (kystlyngheias) karakter (mange potensielle hekke- og næringsområder for både hubro og gjøken) og utbredelse, vurderes denne mangelen ikke å være avgjørende for å belyse tiltakets konsekvenser for naturmangfoldet.

§ 9. (føre-var-prinsippet)

«Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.»

§ 9 sees i sammenheng med § 8 (kunnskapsgrunnlaget) og at det før inngrep i naturen skal foreligge tilstrekkelig kunnskap om naturverdier som vil influeres av tiltaket, også i arealer som går utover selve plangrensen. Med grunnlag i kunnskapsgrunnlag og tiltakets karakter, vurderes det ikke å foreligge en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet.

§ 10. (økosystemtilnærming og samlet belastning)

«En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.»

§10 sikrer at flere inngrep vurderes samlet i forhold til eventuelle negative konsekvenser for naturområder og økosystem. Med grunnlag i tiltakets karakter og det faktum at tiltaket er vurdert å ha *ubetydelig konsekvens*, er gjeldende paragraf like aktuell i vurdering av tiltaket.

§ 11. (kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver)

«Tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter.»

Tiltaket vil i tilknytning til planområdets avgrensning ikke ha noen konsekvens for verdifulle naturforekomster. Aktuell paragraf vil allikevel være gjeldene med alt arbeid i tilknytning til den aktuelle anleggsprosessen, og vil omfatte skader på naturmiljøet utenfor planområdet hvis tiltakshaver bærer skyld. Dette gjelder i særlig grad den tilgrensende kystlyngheia, og de arter (hubro og gjøk) som er knyttet til denne.

§ 12. (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder)

«For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater.»

Under byggearbeidet bør det etter beste evne unngås unødig skade på naturmiljøet. Siden det aktuelle tiltaket ikke vil føre til endret bruk eller ekstra belastning, er kravet i paragrafen oppfylt. Dette gitt at tiltaket ikke overskrider plangrensene gitt i detaljplanen.

Kravene i naturmangfoldlovens §§ 8-12 blir oppfylt gjennom denne rapportens innhold.

9 REFERANSER

Artsdatabanken (2018). *Norsk rødliste for naturtyper*. Hentet fra <https://www.artsdatabanken.no/rodlistefornaturtyper>

Bratli, H., Halvorsen, R., Bryn, A., Arnesen, G., Bendiksen, E., Jordal, J.B., Svalheim, E.J., Vandvik, V., Velle, L.G., Øien, D.-I & Aarrestad, P.A. (2017): *Dokumentasjon av NiN versjon 2.1 tilrettelagt for praktisk naturkartlegging i målestokk 1:5000*. – *Natur i Norge, Artikkel 8*. (Versjon 2.1.2). Trondheim: Artsdatabanken.

Direktoratet for naturforvaltning 2009. Handlingsplan for hubro *Bubo bubo*. Rapport 20091

DN - Direktoratet for naturforvaltning. (2006). *Kartlegging og verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13, 2*. Utgave 2007.

Henriksen S. og Hilmo O. (red.) (2015). *Norsk rødliste for arter 2015*. Artsdatabanken, Norge.

Miljødirektoratet. (2019). *Kartleggingsinstruks – Kartlegging av Naturtyper NiN2 i 2019*. (Versjon 20.06.2019). Hentet fra <https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/m1287/m1287.pdf>

Oddane, B., Undheim, O., Undheim, O., Steen, R. og Sonerud, G. A. 2012. *Hubro Bubo bubo på Høg-Jæren / Dalane: Bestand, arealbruk og habitatvalg*. Ecofact rapport 153. 40 s.

Oddane, B. 2013. *Undersøkelser av hubro i og ved planområdet for Karmøy vindkraftverk*. Ecofact rapport. Begrenset offentlighet

Statens vegvesen (red.) (2018): *Konsekvensanalyser. Håndbok V712*. Hentet fra https://www.vegvesen.no/_attachment/704540/binary/1273191?fast_title=H%C3%A5ndbok+V712+Konsekvensanalyser.pdf

9.1 Nettsider:

Nasjonal berggrunnsdatabase: <http://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>

Artskart: <http://artskart.artsdatabanken.no>

NIBIO. Kilden Arealinformasjon: <https://kilden.nibio.no/>

Norge i bilder: <https://www.norgebilder.no/>